

Winkel in oude boerderij in Norg (foto Harry Cock)

Meestal doen we ons uiterste best om u tijdens onze wandelingen en fietstochten zoveel mogelijk moois te laten zien. Deze fietstocht is anders. Deze keer brengen we u ook op rommelige bedrijventerreinen, door bijdetijdse dorpskernen en langs megaboerderijen, boerderettes en oogverblindend witte grindtuinen. U zult ons onderweg niet horen over 'mooi' en 'lelijk'. Daar gaat het hier niet om. 'Passend' en 'minder passend' zijn kwalificaties die ons onderweg beter passen. Het gaat om het landschap van het Noorderveld en hoe de ingrepen van de mens daar al dan niet adequaat op inspelen. Alles goed en wel op het Noorderveld...

Onderweg gaat u met eigen ogen zien hoe Stichting Het Drentse Landschap haar best doet voor de natuur en voor het Drentse cultureel erfgoed. Natuur en erfgoed zijn ook úw aandacht meer dan waard! Steun ons... Dat kan op verschillende manieren. Kijk voor meer informatie op www.drentslandschap.nl. We hebben elkaar hard nodig de komende tijd!

lengte route 53 km (diverse mogelijkheden om de route in te korten).

startpunt Hervormde kerk in Vries, alternatieven: Sporthal Peize (punt 6 in de route), Hervormde kerk Norg (13) en Brink Zeijen (22).

gps-coördinaten startpunt
N 53° 04' 40" / O 06° 34' 39"

openbaar vervoer Buslijn Groningen-Roden via Peize, voor fietsverhuur uitstappen halte Centrum; zie www.9292ov.nl of bel (0900) 9292.

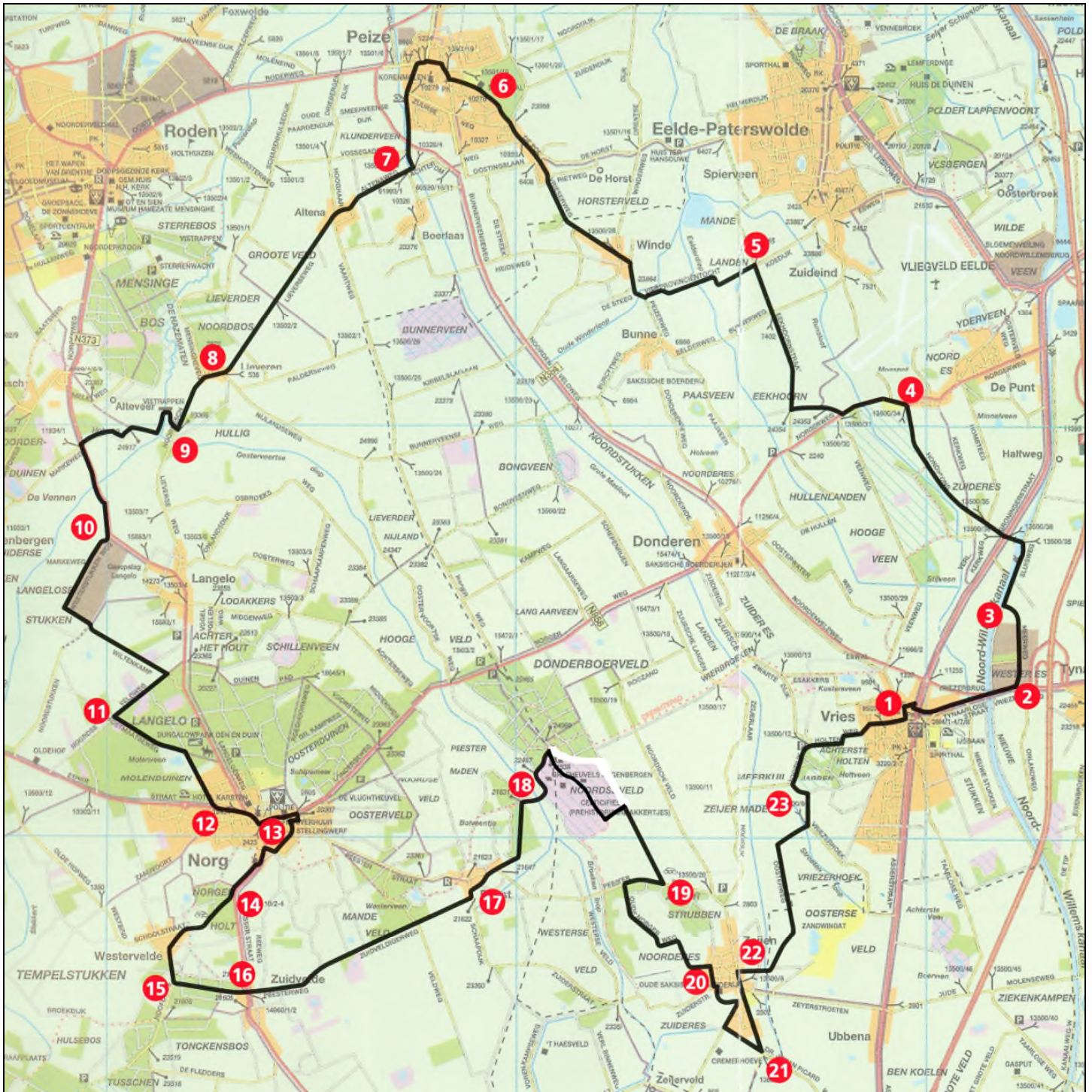
fietsverhuur Tweewielercentrum Peize, Hoofdstraat 37b, 9331 CD Peize, (050) 501 01 10.

knooppunten waar mogelijk knooppunten Drents Fietsroutenetwerk aangegeven (www.fietsendrenthe.nl)

afkortingen KP knooppunt, LA linksaf, RA rechtsaf, RD rechtdoor

Het Drentse Landschap

ROUTEBESCHRIJVING

- 1** Op Brink met rug naar kerk naar rechts. Vervolgens RA, Oude Rijksweg. Bij Groningerstraat fietspad RA. Na 50 m doorgaande weg oversteken richting KP 42. Blijf fietspad volgen.
- 2** Bij rotonde LA naar bedrijventerrein. Eerste weg RA, Ambachtsweg. Op T-kruising LA, Handelsweg. Einde weg LA, Energieweg. Na benzinepomp RA.
- 3** Bij Noord-Willemskanaal RA richting KP 08. Brug over, doorgaande weg over en weg RD, Hondstong. Weg blijven volgen tot in dorp.
- 4** In Yde einde weg LA richtng KP 14, Norgweg. Bij KP 14 fietspad RA, Bunnerzandweg. Bij verharde weg RA richting Bunne. Bij wegwijzer 7402/1 RD richting KP 20.
- 5** Vóór paddenstoel 23865/001 LA fietspad richting Bunne. Op klinkerweg RA richting KP 22. In Winde Peizerweg/Vriezerweg volgen. In Peize RD richting KP 35.
- 6** Hereweg volgen. Bij KP 35 links aanhouden, Hoofdstraat. Bij Roderweg LA. Na 100 m LA, Oude Velddijk.
- 7** Na tunnel RD richting KP 22. Even later RA. RD richting Altena fietsen. In dorp RD richting Lieveren.
- 8** In Lieveren bij wegwijzer 536 RD richting Norg. Bij café RD.
- 9** Bij KP 72 fietspad RA richting KP 71. Na eerste huis LA, Markeweg. Doorgaande weg oversteken en fietspad LA richting Langelo.
- 10** Bij KP 71 fietspad RA richting KP 70. Na eerste huis LA, Markeweg. Doorgaande weg oversteken en fietspad LA richting Langelo.
- 11** Bij KP 70 fietspad RA richting KP 69. Na eerste huis LA, Markeweg. Doorgaande weg oversteken en fietspad LA richting Langelo.
- 12** Bij KP 69 fietspad RA richting KP 68. Na eerste huis LA, Markeweg. Doorgaande weg oversteken en fietspad LA richting Langelo.
- 13** Bij KP 68 fietspad RA richting KP 67. Na eerste huis LA, Markeweg. Doorgaande weg oversteken en fietspad LA richting Langelo.
- 14** Bij KP 67 fietspad RA richting KP 66. Na eerste huis LA, Markeweg. Doorgaande weg oversteken en fietspad LA richting Langelo.
- 15** Bij KP 66 fietspad RA richting KP 65. Na eerste huis LA, Markeweg. Doorgaande weg oversteken en fietspad LA richting Langelo.
- 16** Bij KP 65 fietspad RA richting KP 64. Na eerste huis LA, Markeweg. Doorgaande weg oversteken en fietspad LA richting Langelo.
- 17** Bij KP 64 fietspad RA richting KP 63. Na eerste huis LA, Markeweg. Doorgaande weg oversteken en fietspad LA richting Langelo.
- 18** Bij KP 63 fietspad RA richting KP 62. Na eerste huis LA, Markeweg. Doorgaande weg oversteken en fietspad LA richting Langelo.
- 19** Bij KP 62 fietspad RA richting KP 61. Na eerste huis LA, Markeweg. Doorgaande weg oversteken en fietspad LA richting Langelo.
- 20** Bij KP 61 fietspad RA richting KP 60. Na eerste huis LA, Markeweg. Doorgaande weg oversteken en fietspad LA richting Langelo.
- 21** Bij KP 60 fietspad RA richting KP 59. Na eerste huis LA, Markeweg. Doorgaande weg oversteken en fietspad LA richting Langelo.
- 22** Bij KP 59 fietspad RA richting KP 58. Na eerste huis LA, Markeweg. Doorgaande weg oversteken en fietspad LA richting Langelo.
- 23** Bij KP 58 fietspad RA richting KP 57. Na eerste huis LA, Markeweg. Doorgaande weg oversteken en fietspad LA richting Langelo.

- 10** Na brug in bocht RA richting Steenbergen langs gasopslag. Negeer fietspad naar rechts. Na haakse bocht fietspad kruisen, Wiltenkamp. Vóór bos bij KP 94 schelpenpad RA richting 93.
- 11** Op kruising zandwegen fietspad LA richting KP 93. Fietspad RA blijven volgen tot zwembad en doorgaande weg.
- 12** Doorgaande weg oversteken en fietspad LA. Einde weg RA. Bij Brink LA richting Donderen.
- 13** Voorbij kerk bij wegwijzer 2805/1 RA richting Zeijen. Direct na bushokje RA, Pompstraat. Kruising LA, Esweg. Einde weg fietspad RA. Bij doorgaande weg LA.
- 14** Bij Norgerholt RA richting Westervelde.
- 15** In Westervelde langs KP 80 doorgaande weg volgen. Einde dorp schelpenpad links nemen. Pad maakt bocht naar links. Bij paddenstoel 21552 links aanhouden.
- 16** In Zuidvelde doorgaande weg oversteken en RD fietsen, Peesterweg.
- 17** In Peest bij KP 47 LA en meteen daarna RA, Brinkweg. Op doorgaande weg even RA. Na 50 m RD, Langelaan. Weg wordt zandpad met fietspaadje.
- 18** Bij paddenstoel 21631 RA richting Donderen. Na diepje links aanhouden. Bij paddenstoel 22467/001 rechts aanhouden richting Donderen. Vóór picknickplaats scherp RA Noordsche Veld op.
- 19** Bij doorgaande weg RA. Na 500 m LA, Oude Norgerweg.
- 20** Bij bord Zeijen RA, Esstraat. Einde weg LA, Zuiderstraat. Na 100 m zandpad tussen boerderijen RA. Na twee keer houten hek zandpad LA. Op doorgaande weg RA. Einde dorp zandpad LA.
- 21** Einde pad LA, Rheeërweg. Einde weg min of meer RD langs Brink.
- 22** Halverwege Brink RA richting KP 41, Oosterweg. Einde weg bij KP 41 LA richting KP 44, Vriezerhoek.
- 23** Einde weg RA Hooijdijk richting Vries. In dorp Nieuwe Holtenweg aanhouden. Op de kruising RD, Brinkstraat. Vervolgens LA naar startpunt.

Achtergrondinformatie over het gebied

Nieuwbouw Vries (punt 1 in de route)

Aan weerszijden van de Tynaarlosestraat zijn enkele recente voorbeelden te zien van hoogbouw in een dorpsomgeving: meteen op de hoek het appartementencomplex op de plaats waar vroeger het bekende café-restaurant Quatre Bras stond, het kantoor van Woonborg en het glazen gemeentehuis van Tynaarlo links van de weg en rechts de nieuwbouw van De Kornoeljahof. De meningen zijn verdeeld. Wat kan een dorp hebben aan 'stadse fratsen'?

Bedrijventerrein (punt 2)

U rijdt door het bedrijventerrein dat met de meeste stemmen tot de lelijkste plek van Drenthe werd uitgeroepen. Nu eens niet in een flits gezien vanaf de A28, maar 'van binnenuit'. En dan is het niet lelijker dan de andere Drentse bedrijventerreinen. Hetgeen een schrale troost is, onderweg ...

Villa Bosch en Vaart, Vries

Hondstong (punt 3)

U rijdt nu tussen brede houtwallen langs de Hondstong van Het Drentse Landschap. U moet eigenlijk even vijftig meter linksaf het paadje op om te zien hoe de smalle Runslot door de graslandjes kronkelt. De Hondstong is een stukje ongerept beekdal, uniek in Drenthe.

Eekhoornstraat (punt 4)

Tussen de oude keuterijen en verbouwde woonboerderijen langs de Eekhoornstraat staan aan de linkerkant twee huizen die beide meedongen in de wedstrijd voor de mooiste en lelijkste plek in het Drentse landschap. Aan u om de categorie te bepalen... Zegt u: zoiets moet kunnen? Of hadden de architecten zich omwille van het landschap enigszins moeten inhouden?

Nieuwbouw Peize (punt 6)

Ook in het dorp Peize zal de tegenstelling tussen oud en nieuw niemand kunnen ontgaan. Neem de nieuwe, kleurige supermarkt direct naast het oude café De Peizer Hopbel. Ook de nieuwbouwwijk aan de zuidkant van het dorp drukt Peize een stempel op zijn omgeving.

Groote Diep (punt 9)

Op de brug over het Groote Diep ziet u rechts hoe de beek vroeger overal meanderde, een schrille tegenstelling met het destijds 'genormaliseerde' Groote Diep. Op de brug ziet u hoe het de vissen met zogeheten vistrappen de stuw kunnen passeren.

Gasopslag NAM (punt 10)

Destijds is in Drenthe en daarbuiten veel geprotesteerd tegen de vestiging van de gasopslag in de Langelosche Stukken in het beekdal van het Groote Diep. Uiteindelijk hakte het kabinet in het kader van een 'betrouwbare nationale gasvoorziening' de knoop door en kreeg Drenthe zijn eigen 'Pernis'. Er is een groengordel aangelegd om de installatie zoveel mogelijk aan het oog te onttrekken.

Nieuwbouw Norg (punt 12)

De huizen aan de linkerkant aan het begin van het dorp zijn niet opvallend fraai vormgegeven. Gewoon een rij gewone huizen. Bijna achteloos stuk voor stuk neergezet en toch... ze passen hier perfect. Aangekomen bij het Westeind is deze harmonie volledig zoek. Een benzinestation onttrekt het grootste deel van de molen aan het gezicht. Er is een 'blikken' nieuwbouwcomplex waar je niet omheen kunt en overal staan winkelpanden die om uw aandacht schreeuwen.

Oud en nieuw centrum Norg

Keuterijtjes Norg (punt 13)

Langs de Esseg staan huis aan huis misschien wel de mooiste keuterijtjes van Drenthe. De armoede van vroeger maakte plaats voor het verantwoorde genot van het 'Buitenleven'.

Jufferen Lunsingh (punt 15)

De monumentale boerderij van de familie Tonckens begon een aantal jaren geleden een nieuw leven als restaurant De Jufferen Lunsingh. Let ook even op het fraaie elektriciteitshuisje aan de straat: zo worden ze allang niet meer gebouwd....

Elektriciteitshuisje Westervelde

Agrarisch complex (punt 16)

Aan de rechterkant van de Peesterweg staat een enorme nieuwe boerderij midden in het land. In een ontginningslandschap als dit ligt het primaat bij de agrarische bedrijfsvoering. Dit is dus echt landbouwproductiegebied. Iets anders is dat je zo'n megaboerderij zo goed mogelijk moet inpassen. Er is een groensingel aangeplant die het complex aan het gezicht moet onttrekken.

Nieuwe bestemming boerderij (punt 17)

De grote boerderij op de hoek is verbouwd tot zorgboerderij. Dergelijke nieuwe bestemmingen zullen in de toekomst steeds belangrijker worden voor het behoud van het beeld van het Drentse landschap. De vijver en het rododendronstruweel aan de rechterkant van de weg vormen de 'overtuin' van de boerderij.

Zandpaden (punt 20)

De route bij Zeijen loopt grotendeels over zandpaden. Al was het alleen maar om te bedenken dat er vroeger in Drenthe alleen maar zandpaden waren en dat ze sindsdien vrijwel allemaal bestraat of geasfalteerd zijn. In de enquête uit 2006 over de waarde van het Drentse landschap gaf meer dan 60 procent van de ondervraagden aan dat de overgebleven zandwegen behouden moeten blijven om de rust in de landelijke gebieden zoveel mogelijk te houden (en het autoverkeer tegen te gaan).

Nieuw woonwijkje (punt 21)

Aan de linker- en rechterkant van de Rheeërweg wordt een nieuw woonwijkje gerealiseerd. Het plan is een voorbeeld van landschappelijk bouwen dat in de jaren negentig in Drenthe in opkomst kwam. De planologen hebben erop gelet dat hun ontwerp van de wijk zo goed mogelijk inspeelt op de bestaande structuur. Dat geldt voor de aansluiting op het oude dorp en voor de overgang met het omliggende landschap. Het is jammer dat dit uitgangspunt niet consequent gehanteerd werd voor de beeldkwaliteit van de huizen die er kwamen.

Overgang dorp en buitengebied (punt 23)

Na het fraaie oude bos langs de Hooijdijk komt u over de Holtesch het dorp binnen. De westelijke dorpsrand van Vries geldt als hét voorbeeld van een geslaagde overgang van buitengebied en dorp. In 2005 kreeg het plan veertig jaar na dato de Drentse Welstandsprijs toegekend. De jury prees vooral de 'heldere eenvoud' en de 'diffuse overgang tussen bebouwing en landschap'. De Vriezer dorpsrand laat met name ook zien wat je kunt bereiken als je maar de ruimte hebt en juist dat is iets waar tegenwoordig meestal het geld voor ontbreekt. Gemeenten zijn min of meer gedwongen om zoveel mogelijk grond in een bestemmingsplan te verkopen.

Keuterijtjes Norg

